

Брюксел, 20.12.2017
COM(2017) 809 final

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за разрешаване на започването на преговори за споразумение между Европейския съюз и Арабска република Египет относно обмена на лични данни между Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и египетските компетентни органи за борба с тежката престъпност и тероризма

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕПОРЪКАТА

В глобализирания свят, където тежката престъпност и тероризмът имат все по-често транснационално и поливалентно измерение, правоприлагащите органи следва да могат пълноценно да си сътрудничат с външни партньори, за да гарантират сигурността на гражданите. Поради това Европол следва да може да обменя лични данни с правоприлагащите органи на трети държави, доколкото това е необходимо за изпълнението на неговите задачи.

След влизането в сила на Регламент 2016/794 на 1 май 2017 г.¹ и съгласно Договора Комисията отговаря за воденето на преговори от името на Съюза с цел сключване на международни споразумения с трети държави за обмен на лични данни с Европол. Доколкото е необходимо за изпълнението на неговите задачи, Европол може да установява и поддържа отношения на сътрудничество с външни партньори чрез работни и административни договорености, които не могат сами по себе си да бъдат правно основание за обмен на лични данни.

Като се имат предвид политическата стратегия, очертана в Европейската програма за сигурност², заключенията на Съвета³ и Глобалната стратегия⁴, както и оперативните нужди на правоприлагащите органи в целия ЕС и потенциалните ползи от по-тясното сътрудничество в тази област, Комисията смята за необходимо да започне в най-скоро време преговори с осемте държави, посочени в Единадесетия доклад за напредъка по създаването на ефективен и истински Съюз на сигурност⁵.

Комисията направи оценка на приоритетните държави, като взе предвид оперативните нужди на Европол. В Стратегията на Европол за периода 2016—2020 г. като приоритет за засилени партньорства е посочен Средиземноморският регион⁶. Във Външната стратегия на Европол за периода 2017—2020 г. също се подчертава необходимостта от по-тясно сътрудничество между Европол и Близкия изток/Северна Африка (БИСА) поради настоящата терористична заплаха и предизвикателствата, свързани с миграцията⁷.

Европол няма сключени споразумения с нито една държава в този регион.

Настоящата препоръка се отнася конкретно до преговорите с Египет, макар че сътрудничеството с всяка държава от БИСА трябва да се разглежда в контекста на региона като цяло. Нестабилността на региона в сегашния момент, и по-специално продължаващите конфликти в Либия, представлява значима дългосрочна заплаха за ЕС, на която трябва да се противодейства незабавно. Това се отнася както за ефективната

¹ Регламент (ЕС) 2016/794 от 11 май 2016 г. (ОВ L 135, 24.5.2016 г., стр. 53).

² COM(2015) 185 final.

³ Документ № 10384/17 на Съвета от 19 юни 2017 г.

⁴ *Обща визия, общи действия: по-силна Европа — глобална стратегия за външната политика и политиката на сигурност на Европейския съюз* <http://europa.eu/globalstrategy/en>

⁵ COM(2017) 608 final.

⁶ Стратегия на Европол за периода 2016—2020 г., приета от управителния съвет на Европол на 1 декември 2015 г., <https://www.europol.europa.eu/publications-documents/europol-strategy-2016-2020>

⁷ Външна стратегия на Европол за периода 2017—2020 г., приета от управителния съвет на Европол на 13 декември 2016 г., EDOC#865852v3.

борба с тероризма и свързаната с него организирана престъпност⁸, така и за свързаните с миграцията предизвикателства, като например подпомагането на незаконната миграция и трафика на хора. Сътрудничеството с местните правоприлагащи органи е от решаващо значение за справянето с тези предизвикателства.

Политически контекст

Египет е ключов партньор на ЕС и би могъл да изиграе важна роля за насърчаването на мира, просперитета и стабилността в региона на южните съседни държави. Общата рамка на сътрудничеството между ЕС и Египет е установена със Споразумението за асоцииране, което е в сила от 2004 г.⁹

Съобразно тази рамка и в съответствие с преразгледаната европейска политика за съседство¹⁰ през 2017 г. ЕС и Египет съгласуваха приоритетите, върху които ще се съсредоточи сътрудничеството между партньорите в периода 2017—2020 г.¹¹ Приоритетите за партньорство включват укрепването на партньорството във външната политика и сътрудничеството в процеса на стабилизиране, най-вече в областта на доброто управление, правата на човека, сигурността и миграцията. Особено значение се отдава на сигурността и борбата с тероризма и с използващия насилие екстремизъм, както и на предотвратяването на радикализацията. Миграцията също попада в приоритетните области на сътрудничеството, като целта е да се работи както върху първопричините за незаконната миграция, така и върху стратегиите за управление на миграцията.

ЕС и Египет потвърдиха, че е от техен взаимен интерес да засилят сътрудничеството в областта на сигурността и борбата с тероризма въз основа на предприетите действия след първата консултация на високо равнище относно борбата с тероризма, проведена се през септември 2016 г., при която като потенциални области на сътрудничество бяха посочени предотвратяването на радикализацията, правоприлагането и съдебното сътрудничество, граничния контрол, откриването на взривни вещества, както и сигурността на въздухоплаването и летищата.

ЕС и Египет са също така партньори в Глобалния форум за борба с тероризма и в Световната коалиция срещу Даеш.

ЕС оказва подкрепа на египетските правоприлагащи и съдебни органи при прилагането на законодателството за борба с контрабандата от 2016 г. посредством съгласувана през март подробна работна програма. Египетските органи анализират понастоящем възможностите за бъдещо сътрудничество с Европейската агенция за гранична и брегова охрана.

Оперативни нужди

Въз основа на наличните данни за SOCTA от 2017 г.¹² и TE-SAT от 2017 г.¹³, посочените по-горе дискусии и наред с другото, вътрешните за Европол експертни

⁸ Според Европол престъпленията, свързани с организираната престъпност в региона, включват незаконен трафик на огнестрелни оръжия, трафик на наркотици, финансови престъпления, включително изпиране на пари, и престъпления в кибернетичното пространство.

⁹ http://eeas.europa.eu/node/8200_en

¹⁰ http://eeas.europa.eu/node/8201_en

¹¹ <https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eu-egypt-pps.pdf>

¹² <https://www.europol.europa.eu/socta/2017>

¹³ <https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/tesat2017.pdf>

знания сътрудничеството с Египет е необходимо най-вече за да се противодейства на следните тежки и организирани престъпни явления:

Тероризъм: заплахата от Даеш и други терористични групи представлява сериозно предизвикателство за сигурността на Египет и ЕС, които бяха подложени на терористични нападения. Европейски и египетски терористи са пътували също така до зоните на конфликт с цел да се обучават и сражават. Особено безпокойство буди способността на терористичните групи да действат през границите, включително през Либия. По-тясното сътрудничество в областта на правоприлагането, включително обмена на лични данни, ще допринесе за разкриването и наказателното преследване на заподозрените в тероризъм и за предотвратяването на пътуванията с цел тероризъм (включително риска от проникване в миграционните потоци и преместването в други зони на конфликт), на терористичните злоупотреби с интернет и на финансирането на тероризма (включително връзката с организираната престъпност).

Контрабанда на мигранти: решителните действия на египетските органи доведоха до значителен спад в броя на незаконно пристигащите в ЕС от Египет лица в сравнение с първата половина на 2016 г. Деликатното положение в Либия подчертава нуждата от непрекъснато тясно сътрудничество, включително оперативно сътрудничество, което ще бъде допълнително укрепено с диалога между ЕС и Египет по въпросите на миграцията, който ще започне през декември. От ефикасните и добре координирани контрабандни мрежи в Египет се възползват предимно граждани на Африканския рог, Судан и Египет. Сътрудничеството с египетските органи би било от полза и за разкриването на организирани престъпни групи, занимаващи се с документни измами, което е от особено значение в контекста на контрабандата на мигранти.

Наркотици: въпреки че Египет не е сред основните държави — източници на незаконни наркотици или прекурсори, пазарът на хашиш и трамадол (опиоид, отпускан по лекарско предписание) в страната е значителен. Египет продължава да се счита за транзитна държава, като през последните две години са конфискувани големи количества хероин, превозван по море, най-вече в Близкия изток и Египет.

Незаконен трафик на огнестрелни оръжия: нивата на престъпност и контрабандата на оръжия от Либия се увеличиха драстично след бунта през 2011 г. поради безредиците сред силите за сигурност, политическата нестабилност, несигурността и масовите бягства на затворници по време на бунта. Това е заплахата за сигурността както в краткосрочен, така и в дългосрочен план. Ето защо сътрудничеството с Египет представлява стратегически приоритет с цел да се намали потокът от незаконни огнестрелни оръжия към съседните му държави и да се предотврати незаконният трафик към ЕС чрез кораби контейнеровози, фериботи и по-малки плавателни съдове, пресичащи Средиземно море.

Фалшифицирани стоки: основен източник на незаконни приходи са нарушенията на правата върху интелектуална собственост.

2. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕПОРЪКАТА

С Регламент (ЕС) 2016/794 относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) се установява правната уредба на тази агенция, и по-специално нейните цели, задачи и материална компетентност, гаранциите за защита на данните и начините за сътрудничество с външни партньори.

Настоящата препоръка е в съответствие с разпоредбите на Регламента за Европол.

Целта на настоящата препоръка е Съветът да упълномощи Комисията да води преговорите за бъдещото споразумение от името на ЕС. Правното основание Съветът да разреши започването на преговорите е член 218, параграфи 3 и 4 от ДФЕС.

В съответствие с член 218 от Договора за функционирането на Европейския съюз Комисията е определена за преговарящ за Съюза за споразумението между Европейския съюз и Египет относно обмена на лични данни между Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и египетските компетентни органи за борба с тежката престъпност и тероризма.

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за разрешаване на започването на преговори за споразумение между Европейския съюз и Арабска република Египет относно обмена на лични данни между Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и египетските компетентни органи за борба с тежката престъпност и тероризма

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 218, параграфи 3 и 4 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета¹⁴ бе приет на 11 май 2016 г. и се прилага от 1 май 2017 г.
- (2) С посочения регламент, и по-специално с член 25 от него, се установяват правилата за предаване на лични данни от Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) на трети държави и международни организации. Европол може да предава лични данни на орган на трета държава въз основа на международно споразумение, сключено между Съюза и тази трета държава съгласно член 218 от ДФЕС, което предоставя достатъчни гаранции по отношение на защитата на личния живот и на основните права и свободи на физическите лица.
- (3) Следва да започнат преговори с цел сключването на такова споразумение между Европейския съюз и Арабска република Египет.
- (4) Споразумението следва да зачита основните права и да спазва принципите, признати от Хартата на основните права на Европейския съюз, а именно правото на личен и семеен живот, признато в член 7 от Хартата, правото на защита на личните данни, признато в член 8 от Хартата, и правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, признато в член 47 от Хартата. Споразумението следва да се прилага в съответствие с тези права и принципи,

¹⁴ Регламент (ЕС) 2016/794 от 11 май 2016 г. (ОВ L 135, 24.5.2016 г., стр. 53).

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Комисията се упълномощава да договори, от името на Съюза, споразумение между Европейския съюз и Арабска република Египет относно обмена на лични данни между Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и египетските компетентни органи за борба с тежката престъпност и тероризма.

Член 2

Указанията за водене на преговорите са посочени в приложението.

Член 3

Преговорите се водят в консултация с [наименование на специалния комитет — добавя се от Съвета].

Член 4

Адресат на настоящото решение е Комисията.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*